

รายงานการประชุม
คณะกรรมการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์
ครั้งที่ ๒/๒๕๖๑
วันอังคารที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๖๑ เวลา ๐๙.๓๐ - ๑๒.๐๐ น.
ณ ห้องประชุม ๕๒๑ อาคาร ๕ ชั้น ๒
สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

๑. อนุกรรมการผู้เข้าร่วมประชุม

๑.๑	นายปิติพงศ์ พึ่งบุญ ณ อยุธยา	ประธานอนุกรรมการ
๑.๒	นายวิจารณ์ สิมานายา	รองประธานอนุกรรมการร่วม
๑.๓	นางรสริน อมรพิทักษ์พันธ์ ผู้อำนวยการกลุ่มงานวิชาการและฐานข้อมูล สำนักวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ผู้แทนเลขาธิการสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	อนุกรรมการ
๑.๔	นางสาวสรัญญา อติแพทย์ ผู้อำนวยการกลุ่มนโยบายและแผนยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ผู้แทนกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์	อนุกรรมการ
๑.๕	นายเสกสรร ศิริกุล ผู้เชี่ยวชาญด้านนโยบายพัฒนาการเกษตรชนบท สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ผู้แทนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	อนุกรรมการ
๑.๖	นายศุภกร ภัทรวิเชียร นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ สำนักงานปลัดกระทรวงคมนาคม ผู้แทนกระทรวงคมนาคม	อนุกรรมการ
๑.๗	นางภาวิณี โกษา ผู้อำนวยการกองนโยบายและแผนพลังงาน ผู้แทนกระทรวงพลังงาน	อนุกรรมการ
๑.๘	นางสาววริษฐา สงวนเสริมศรี ผู้อำนวยการกลุ่มงานยุทธศาสตร์ด้านสาธารณสุขและพัฒนาเมือง สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย	อนุกรรมการ
๑.๙	นายแพทย์ ดนัย ธีวันดา รองอธิบดีกรมอนามัย ผู้แทนกระทรวงสาธารณสุข	อนุกรรมการ
๑.๑๐	ศาสตราจารย์ อำนาจ วงศ์บัณฑิต	อนุกรรมการ
๑.๑๑	รองศาสตราจารย์ สุทิน อยู่สุข	อนุกรรมการ
๑.๑๒	รองศาสตราจารย์ บรรณโศภิษฐ์ เมฆวิชัย	อนุกรรมการ
๑.๑๓	นางสาวลดาวัลย์ คำภา	อนุกรรมการ
๑.๑๔	นายบัณฑิต เศรษฐศิริโรจน์	อนุกรรมการ
๑.๑๕	นายสันติ บุญประคับ	อนุกรรมการ

- ๑.๑๖ นายวิโรจน์ สัมฤทธิ์เปี่ยม อนุกรรมการ
ผู้แทนสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย
- ๑.๑๗ นายธงชัย บุญยโชติมา อนุกรรมการ
ผู้แทนสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย
- ๑.๑๘ นางสาวเบญจมาศ โชติทอง อนุกรรมการ
ผู้แทนสถาบันสิ่งแวดล้อมไทย
- ๑.๑๙ นายอดิศักดิ์ อิศรางกูร ณ อยุธยา อนุกรรมการ
ผู้แทนสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาแห่งประเทศไทย
- ๑.๒๐ นางชุลีพร บุญยมาลิก อนุกรรมการและเลขานุการร่วม
รักษาการที่ปรึกษานโยบายและแผนงาน
สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
- ๑.๒๑ นางกานดา ปิยจันทร์ อนุกรรมการและเลขานุการร่วม
ผู้อำนวยการสำนักวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม
สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- ๑.๒๒ นางสาวสุภัทรา เชิดชูไชย อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการร่วม
นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ
สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
- ๑.๒๓ นายพงษ์ศักดิ์ เอื้อสุวรรณ อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการร่วม
นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการพิเศษ
สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๒. อนุกรรมการผู้ไม่เข้าร่วมประชุม

- ๒.๑ เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ตติการกิจ
- ๒.๒ ผู้แทนกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ตติการกิจ
- ๒.๓ ผู้แทนกระทรวงอุตสาหกรรม ตติการกิจ
- ๒.๔ ศาสตราจารย์ สนิท อักษรแก้ว ตติการกิจ
- ๒.๕ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ญัฐพงษ์ พัฒนพงษ์ ตติการกิจ

๓. ผู้เข้าร่วมประชุม

กระทรวงพลังงาน

- ๓.๑ นางสาววชิราภรณ์ เพชรรัตน์ นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน

กระทรวงมหาดไทย

- ๓.๒ นายทชากร หอมหวล นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ
สำนักนโยบายและแผน

กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

- ๓.๓ นางสาวภัสสร สวามสุข นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์
- ๓.๔ นางสาวอุทัยวรรณ จรุงจิโรจน์ชัย นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์

สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

๓.๕ นายคณาธิป รัตนชู

เจ้าหน้าที่สภาอุตสาหกรรมฯ

๓.๖ นางเพ็ญรักษ์ เพ็งสมบัติ

เจ้าหน้าที่สภาอุตสาหกรรมฯ

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๓.๗ นางพรรณนิภา สืบสิงห์

นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ

๓.๘ นางสาวจันทร์ทิพย์ นวไชยเสนา

นักวิชาการสิ่งแวดล้อมปฏิบัติการ

๓.๙ – ๓.๑๗ เจ้าหน้าที่จากสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

เริ่มประชุมเวลา ๙.๓๐ น.

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งที่ประชุมทราบ

ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองรายงานการประชุม ครั้งที่ ๑/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๖๑

ประธานได้แจ้งที่ประชุมว่า ฝ่ายเลขานุการฯ ได้จัดทำรายงานการประชุมคณะกรรมการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๖๑ และนำเวียนคณะกรรมการฯ เพื่อรับรองรายงานการประชุมแล้ว เมื่อวันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๖๑ โดยมีประธานอนุกรรมการ (นายปิติพงศ์ พึ่งบุญ ณ อยุธยา) ขอเพิ่มเติมเรื่อง ข้อสังเกตในที่ประชุมเกี่ยวกับกรอบการดำเนินงานตามคู่มือ SEA ว่า ควรมีความอธิบายไว้ ณ ที่ใดที่หนึ่ง ว่า คู่มือเป็นเพียงกรอบในการดำเนินงาน ส่วนความเหมาะสมในพื้นที่ แผนงานหรือนโยบายในแต่ละเรื่องย่อมเปลี่ยนแปลงไปตามสภาพ/นโยบาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งข้อมูล ซึ่งหาได้ในแต่ละประเภทหรือช่วงเวลา โดยไม่จำเป็นต้องเหมือนกันในทุกกรณี ซึ่งฝ่ายเลขานุการได้แก้ไขเพิ่มเติมไว้ในรายงานการประชุมเรียบร้อยแล้ว อยู่ในหน้า ๑๔ ข้อ ๒.๑

มติที่ประชุม รับรองรายงานการประชุม ครั้งที่ ๑/๒๕๖๑

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องสืบเนื่องเพื่อพิจารณา

ระเบียบวาระที่ ๓.๑ (ร่าง) ข้อเสนอการจัดทำการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์

๑. ฝ่ายเลขานุการฯ (นางชุลีพร บุญยมาลิก) ได้รายงานที่ประชุมว่า เมื่อวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๖๑ ประธานคณะทำงานพัฒนาการจัดทำการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ (รศ. สุทิน อยู่สุข) ได้มีการหารือร่วมกับ รองประธานคณะทำงานฯ (นายสันติ บุญประคับ) นางสาวลดาวัลย์ คำภา และฝ่ายเลขานุการร่วม (สศช. และ สผ.) เพื่อหาแนวทางในการปรับปรุง (ร่าง) ข้อเสนอการจัดทำการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์และ (ร่าง) แนวทาง (Guideline) SEA ซึ่งฝ่ายเลขานุการฯ ได้ดำเนินการปรับปรุง สรุปได้ดังนี้

๑.๑ การปรับปรุง (ร่าง) ข้อเสนอต่อการจัดทำการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์

๑.๑.๑ **ปรับปรุงคำนิยามของ SEA ให้มีความชัดเจนมากขึ้น** เป็น “กระบวนการที่เป็นระบบเพื่อใช้สนับสนุนการตัดสินใจในการกำหนดนโยบาย แผน หรือแผนงาน โดยคำนึงถึงปัจจัยทางด้านสิ่งแวดล้อม ร่วมกับปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และปัจจัยอื่น ๆ โดยเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วม เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน”

๑.๑.๒ **ปรับปรุงและเพิ่มเติม แผน/แผนงานที่ควรทำ SEA ดังนี้**

๑) **รายสาขา** ปรับจาก “แผนพัฒนาพลังงานไฟฟ้าและปิโตรเลียม” เป็น แผนพัฒนาพลังงาน และ แผนพัฒนาปิโตรเลียมและทรัพยากรแร่

๒) **เชิงพื้นที่** ปรับจาก “แผนพัฒนานิคมอุตสาหกรรม” เป็น แผนพัฒนานิคมอุตสาหกรรมหรือการพัฒนาพื้นที่ที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน

๓) **แผนหรือแผนงาน หรือโครงการขนาดใหญ่** ปรับจาก “แผนหรือแผนงาน หรือโครงการขนาดใหญ่” เป็น แผนหรือแผนงาน รายสาขาหรือเชิงพื้นที่ หรือโครงการขนาดใหญ่

๑.๑.๓ **ปรับปรุงคุณสมบัติของผู้ทำการศึกษา SEA** โดยเพิ่มเติมว่า ในระยะต่อไป ศูนย์ข้อมูล ที่ปรึกษา กระทรวงการคลัง สามารถเพิ่มการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ (SEA) เป็นสาขาย่อยในสาขาสิ่งแวดล้อมได้เพื่อประโยชน์ในการคัดเลือกผู้ทำการศึกษา SEA

๑.๑.๔ **ปรับปรุงหน่วยงานรับผิดชอบจัดทำและพิจารณา SEA ดังนี้**

๑) เมื่อหน่วยงานเจ้าของแผน/แผนงาน ได้จัดทำแผนหรือแผนงานพร้อมทำการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์แล้วเสร็จ ให้นำเสนอคณะกรรมการระดับนโยบาย และคณะรัฐมนตรี โดยแบ่งออกเป็น ๓ กรณี

(๑) กรณีการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์เพื่อประกอบการจัดทำแผนหรือแผนงาน ซึ่งมีคณะกรรมการระดับนโยบายรับผิดชอบโดยตรงอยู่แล้ว ให้เสนอต่อคณะกรรมการระดับนโยบายที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาให้ความเห็นชอบหรืออนุมัติแผนหรือแผนงาน แล้วจึงเสนอให้คณะรัฐมนตรีทราบหรือพิจารณา แล้วแต่กรณี เพื่อเป็นแนวทางในการพิจารณาแผนงานหรือโครงการในพื้นที่หรือในสาขาดังกล่าว

(๒) กรณีการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์เชิงพื้นที่ ซึ่งมีคณะกรรมการระดับนโยบายเชิงพื้นที่รับผิดชอบโดยตรงอยู่แล้ว ให้เสนอต่อคณะกรรมการระดับนโยบายเชิงพื้นที่เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบหรืออนุมัติแผนหรือแผนงาน แล้วจึงเสนอให้คณะรัฐมนตรีทราบหรือพิจารณา แล้วแต่กรณี

(๓) กรณีการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์เชิงพื้นที่หรือรายสาขา ซึ่งไม่มีคณะกรรมการระดับนโยบายรายสาขาหรือเชิงพื้นที่รับผิดชอบโดยตรง ให้เสนอต่อคณะกรรมการเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน พิจารณาให้ความเห็นชอบ แล้วจึงเสนอให้คณะรัฐมนตรีทราบหรือพิจารณา แล้วแต่กรณี

๒) **การติดตามประเมินผล** โดยแบ่งออกเป็น ๒ ระดับ ได้แก่

(๑) **การติดตามประเมินผลแผนหรือแผนงานและการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์** หน่วยงานเจ้าของแผนหรือแผนงานหรือโครงการขนาดใหญ่ในรายสาขาหรือเชิงพื้นที่ แต่งตั้งคณะกรรมการติดตามตรวจสอบการดำเนินงานตามแผนหรือแผนงาน ซึ่งได้จัดทำประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ เพื่อทำหน้าที่ติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามแผนหรือแผนงาน โดยต้องประกอบด้วยผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับแผนหรือแผนงาน ผู้มีความรู้และประสบการณ์ด้านการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม หรือสาขาที่เกี่ยวข้องกับแผนหรือแผนงานนั้น ๆ รวมทั้งตั้งงบประมาณและจัดบุคลากรเพื่อติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน และรายงานผลต่อคณะกรรมการระดับนโยบายที่รับผิดชอบแผน/แผนงาน นั้นทราบ

(๒) การติดตามประเมินผลเพื่อพัฒนาระบบการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนและพัฒนาระบบการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ ที่จัดตั้งโดยคณะกรรมการเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน เป็นผู้ทำการติดตามประเมินผลการจัดทำและการดำเนินงานตามการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ในภาพรวม เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับการพัฒนาระบบ SEA ของประเทศ และเสนอต่อคณะกรรมการเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนและคณะรัฐมนตรีต่อไป

๑.๒ การปรับปรุง (ร่าง) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ พ.ศ. ... สรุปได้ดังนี้

๑.๒.๑ บทนำ

๑) **ปรับปรุงเพิ่มเติมเกริ่นนำ** ดังนี้ “โดยที่เป็นการสมควรให้นำการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์มาเป็นเครื่องมือในการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดทำแผนหรือแผนงานของหน่วยงานภาครัฐ เพื่อให้การพัฒนาประเทศเป็นไปตามหลักการพัฒนาที่ยั่งยืนได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นรูปธรรม และคณะกรรมการเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ได้มีมติในการประชุมครั้งที่ .. เมื่อวันที่ .. เห็นชอบกับข้อเสนอการจัดทำการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์”

๒) **ปรับปรุงคำนิยาม SEA** ให้สอดคล้องกับ (ร่าง) ข้อเสนอการจัดทำ SEA

๑.๒.๒ หมวด ๑ การขับเคลื่อนและพัฒนาระบบการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์

๑) **ปรับปรุงองค์ประกอบของคณะอนุกรรมการขับเคลื่อนและพัฒนาระบบการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์** ให้มีความชัดเจนมากขึ้น โดยเพิ่มเติมรายชื่อของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๒) **เพิ่มเติมคุณสมบัติของผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญ** ในคณะอนุกรรมการขับเคลื่อนฯ ดังนี้ ต้องเป็นผู้มีความรู้และประสบการณ์ด้านการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม หรือสาขาที่เกี่ยวข้องกับแผนหรือแผนงานที่ต้องทำการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ตามระเบียบนี้

๓) **ปรับปรุงและเพิ่มเติมอำนาจหน้าที่** เรื่องการติดตามประเมินผลของคณะอนุกรรมการขับเคลื่อนฯ ดังนี้

(๑) เสนอแนะนโยบายในการดำเนินการจัดทำการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์เพื่อสนับสนุนการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน

(๒) เสนอแนะประเภทของแผน แผนงาน หรือโครงการขนาดใหญ่ ที่ต้องทำการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ ตามระเบียบนี้

(๓) ติดตาม และประเมินผลการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ในภาพรวม ตลอดจนให้คำแนะนำหรือข้อเสนอแนะ เพื่อแก้ไขปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานและรายงานผลการดำเนินงานต่อคณะกรรมการเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน หรือคณะรัฐมนตรี แล้วแต่กรณี

๔) **เพิ่มเติมบทบาทของ สศช.** ในการติดตามประเมินผล SEA โดยให้ สศช. รวบรวมผลการติดตามประเมินผลการจัดทำการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ของแผนหรือแผนงานของแต่ละหน่วยงาน เสนอต่อคณะกรรมการขับเคลื่อนและพัฒนาระบบการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ และคณะกรรมการเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

๑.๒.๓ **หมวด ๒ การจัดทำ การประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์**

๑) **ปรับปรุงประเภทของแผนหรือแผนงานที่ต้องทำ SEA ให้สอดคล้องกับ (ร่าง) ข้อเสนอการจัดทำ SEA**

๒) **เพิ่มเติม การกำหนดหรือปรับปรุงประเภทของแผน แผนงาน หรือโครงการขนาดใหญ่ ซึ่งต้องทำ SEA นอกเหนือจากที่กำหนดไว้ ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน กำหนด**

๓) **เพิ่มเติม คุณสมบัติของผู้ทำการศึกษา SEA** โดยหน่วยงานหรือที่ปรึกษาที่จะเป็นผู้ศึกษาและจัดทำ การประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ให้กับหน่วยงานของรัฐ ต้องประกอบด้วยคณะผู้ศึกษาที่มีผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ที่มีผลงานหรือประสบการณ์ด้านการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และสาขาที่เกี่ยวข้องกับแผนหรือแผนงานนั้นๆ โดยให้หน่วยงานของรัฐกำหนดคุณสมบัติดังกล่าวของที่ปรึกษาไว้ในการกำหนดขอบเขตของงานด้วย

๔) **เพิ่มเติม กรณีมีปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินงาน** โดย หัวหน้าหน่วยงานของรัฐมีหน้าที่รับผิดชอบในการสนับสนุนให้เกิดการดำเนินการจัดทำ การประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ตามระเบียบนี้ ทั้งนี้ ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินงาน ให้รายงานไปยังสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการ เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เพื่อเสนอคณะกรรมการขับเคลื่อนและพัฒนาระบบการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ หรือคณะกรรมการเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน แล้วแต่กรณี เพื่อพิจารณาแก้ไขปัญหาดังกล่าวต่อไป

๑.๒.๔ **หมวด ๓ การพิจารณาและกำกับ การจัดทำ การประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์**
ปรับปรุงแนวทางการพิจารณา SEA โดยคณะรัฐมนตรี ให้สอดคล้องกับ (ร่าง) ข้อเสนอการจัดทำ SEA

๑.๒.๕ **หมวด ๔ การติดตามประเมินผลการจัดทำ การประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์**
ปรับปรุงแนวทางการติดตามประเมินผลให้มีความชัดเจนมากขึ้น ดังนี้

๑) ให้หน่วยงานของรัฐแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามตรวจสอบการดำเนินงานตามแผนหรือแผนงาน ซึ่งได้จัดทำ การประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ เพื่อทำหน้าที่ติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามแผนหรือแผนงาน โดยต้องประกอบด้วยผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับแผนหรือแผนงาน ผู้มีความรู้และประสบการณ์ด้านการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม หรือสาขาที่เกี่ยวข้องกับแผนหรือแผนงานนั้น ๆ รวมทั้งตั้งงบประมาณและจัดบุคลากรเพื่อติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน และรายงานผลต่อคณะกรรมการระดับนโยบายที่รับผิดชอบแผนหรือแผนงาน นั้นทราบ

๒) ผลการติดตามประเมินผล ให้รายงานต่อคณะกรรมการขับเคลื่อนและพัฒนาระบบการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ที่จัดตั้งโดยคณะกรรมการเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับการพัฒนาระบบการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ของประเทศ และเสนอต่อ กพย. และคณะรัฐมนตรีต่อไป

๒. ความเห็นและข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ คณะอนุกรรมการฯ ได้ให้ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะต่อ (ร่าง) ข้อเสนอการจัดทำ การประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ที่ฝ่ายเลขานุการปรับปรุงแล้ว ดังนี้

๒.๑ (ร่าง) ข้อเสนอการจัดทำการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์

๒.๑.๑ ควรพิจารณารวมรายละเอียดหลักการและผลในการพิจารณากำหนดประเภทของแผน/แผนงาน ที่ควรดำเนินการจัดทำ SEA ข้อ ๒.๑.๑ และ ๒.๑.๒ ไว้ในข้อเดียวกัน เนื่องจากเป็นเรื่องที่กล่าวถึงการจัดทำ SEA ในระยะเริ่มแรก (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔) เหมือนกัน แล้วจึงกล่าวถึงในประเด็นของการทำงานในระยะถัดไป

๒.๑.๒ ควรปรับปรุงการแบ่งแผน/แผนงานที่ควรทำ SEA ใหม่ โดยในรายสาขา ให้ประกอบด้วย แผนด้านคมนาคม แผนพัฒนาพลังงานและปิโตรเลียม และแผนพัฒนาทรัพยากรแร่ เพื่อความเหมาะสมในการบริหารจัดการภายใต้กฎหมายหรือกฎระเบียบที่มีอยู่แล้วในปัจจุบัน และแก้ไข การพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก เป็น เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

๒.๑.๓ หน่วยงานรับผิดชอบจัดทำและพิจารณา SEA

๑) ควรระบุผู้รับผิดชอบจัดทำ SEA ให้ชัดเจน กรณีมีหลายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผน แผนงาน หรือโครงการขนาดใหญ่ ตามที่กำหนดไว้

๒) ควรแก้ไขรายละเอียดเรื่องขั้นตอนการนำเสนอ SEA ให้คณะรัฐมนตรีทราบหรือพิจารณาให้ชัดเจน โดยควรแบ่งออกเป็น ๒ กรณี ได้แก่ ๑) กรณีที่มีคณะกรรมการระดับนโยบาย รายสาขา หรือระดับพื้นที่รับผิดชอบและมีอำนาจพิจารณาอนุมัติโดยตรง ให้เสนอแผน/แผนงานที่ได้จัดทำ SEA ต่อ คณะรัฐมนตรี เพื่อทราบ และ ๒) กรณีไม่มีคณะกรรมการที่มีอำนาจอนุมัติเรื่องดังกล่าว ให้เสนอแผน/แผนงานที่ได้จัดทำ SEA ต่อ กพย. เพื่อพิจารณา ก่อนนำเสนอคณะรัฐมนตรี เพื่อทราบหรือพิจารณา (แล้วแต่กรณี)

๒.๑.๔ ควรปรับปรุงรายละเอียดในกลไกเชิงสถาบันที่รองรับการดำเนินงานของ SEA ให้มีความชัดเจน ระหว่าง ผู้จัดทำ SEA (หน่วยงานเจ้าของแผน/แผนงาน) และผู้พิจารณา/อนุมัติ SEA (คณะกรรมการระดับนโยบายต่างๆ/ คณะรัฐมนตรี) ตลอดจน ปรับผังกลไกขับเคลื่อน ให้มีความชัดเจนและทำความเข้าใจได้ง่าย

๒.๒ (ร่าง) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ พ.ศ. ....

๒.๒.๑ ควรปรับปรุงคำนิยาม คำว่า “หน่วยงานของรัฐ” และ “คณะกรรมการระดับนโยบาย” ให้มีความชัดเจนและถูกต้องมากขึ้น ดังนี้

๑) “หน่วยงานของรัฐ” หมายถึง ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานอื่นของรัฐ ที่มีหน้าที่รับผิดชอบหรือได้รับมอบหมายจากคณะรัฐมนตรีหรือคณะกรรมการเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ให้จัดทำแผนหรือแผนงานหรือโครงการขนาดใหญ่ ซึ่งต้องจัดทำ การประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ตามระเบียบนี้

๒) “คณะกรรมการระดับนโยบาย” หมายถึง คณะกรรมการของหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจอนุมัติหรือให้ความเห็นชอบต่อแผนหรือแผนงานหรือโครงการขนาดใหญ่ที่กำหนดตามระเบียบนี้ หรือ คณะกรรมการระดับชาติที่เกี่ยวข้อง

๒.๒.๒ ควรเพิ่ม ปลัดกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ หรือผู้แทน ใน คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนและพัฒนาระบบการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ เพื่อให้ครอบคลุมในมิติ

ทางสังคมด้วย และเพิ่มอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการขับเคลื่อนฯ ในเรื่องการปฏิบัติงานตามภารกิจอื่นใดที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

๒.๒.๓ ในการกำหนดประเภทของแผน แผนงาน หรือโครงการขนาดใหญ่ ไว้ใน (ร่าง) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ข้อ ๗ ควรจะต้องมีการระบุหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่ต้องมีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดทำ SEA ในเรื่องดังกล่าว ตลอดจนพิจารณาอำนาจหน้าที่ในการพิจารณา SEA ของหน่วยงานนั้นๆ เพิ่มเติมด้วย นอกจากนี้ ควรพิจารณาเพิ่มเติมแผน/แผนงานที่ไม่ต้องจัดทำ SEA ได้แก่ แผน/แผนงานที่จัดทำเพื่อความมั่นคงของประเทศในด้านการทหารเพื่อการป้องกันประเทศและแผนฉุกเฉินเพื่อแก้ไขปัญหาเร่งด่วนเพื่อประโยชน์สาธารณะ ตามที่ปรากฏอยู่ใน (ร่าง) ข้อเสนอการจัดทำ SEA

๒.๒.๔ ควรพิจารณาความเหมาะสมของการออก ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการจัดทำ SEA ที่มีคณะกรรมการขับเคลื่อนและพัฒนาระบบการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ เป็นผู้ดำเนินการ ภายใต้คณะกรรมการเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ซึ่งปัจจุบันดำเนินการภายใต้ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยคณะกรรมการเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๙ ทั้งนี้ ควรหาหรือความเป็นไปได้ในการเพิ่มประเด็น SEA ไว้ใน ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยคณะกรรมการเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ดังกล่าว

๒.๓ ตรวจสอบและแก้ไขความถูกต้องของคำว่า “แผนหรือแผนงาน ในรายสาขาหรือเชิงพื้นที่ หรือโครงการขนาดใหญ่” ให้มีความสอดคล้องและเหมาะสมตลอดทั้งใน (ร่าง) ข้อเสนอการจัดทำการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ และ (ร่าง) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์พ.ศ. ....

๓. มติที่ประชุม

มอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการปรับปรุง (ร่าง) ข้อเสนอการจัดทำการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ ตามความเห็นและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ และเวียนให้คณะกรรมการฯ พิจารณาอีกครั้ง

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องสืบเนื่องเพื่อพิจารณา

ระเบียบวาระที่ ๓.๒ (ร่าง) แนวทาง (Guideline) การประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์

๑. ฝ่ายเลขานุการฯ (นางชุตีพร บุญยมาลิก) ได้ชี้แจงต่อที่ประชุมว่า ฝ่ายเลขานุการได้ปรับปรุงเพิ่มเติม (ร่าง) แนวทาง (Guideline) การประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ สรุปได้ดังนี้

๑.๑ **เพิ่มเติมคำนำ** โดยมีรายละเอียดเรื่องวัตถุประสงค์ของการจัดทำแนวทาง SEA รวมทั้งระบุให้ชัดเจนว่า แนวทาง SEA นี้ เป็นเพียงกรอบการดำเนินงาน SEA ตามหลักการพื้นฐานโดยทั่วไป การนำไปประยุกต์ใช้จริงขึ้นอยู่กับบริบทของนโยบาย แผน และแผนงาน ที่ทำการประเมินนั้น ๆ

๑.๒ **ปรับปรุงค่านิยมของ SEA ให้มีความชัดเจนและสอดคล้องกับ (ร่าง) ข้อเสนอการจัดทำ SEA** โดยชี้ให้เห็นว่า การจัดทำ SEA จะได้มาซึ่งข้อเสนอทางเลือกที่เหมาะสม ที่จะสามารถใช้เป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจกำหนด ทั้งนโยบาย แผน และแผนงาน ซึ่งสรุปค่านิยม ได้ว่า “SEA เป็นกระบวนการที่เป็นระบบเพื่อใช้สนับสนุนการตัดสินใจในการกำหนดนโยบาย แผน หรือแผนงาน โดยคำนึงถึงปัจจัยทางด้าน

สิ่งแวดล้อม ร่วมกับปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และปัจจัยอื่น ๆ โดยเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วม เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน”

๑.๓ ย้ายตารางตัวชี้วัดเฉพาะที่ได้จากการทบทวนกรณีศึกษาของต่างประเทศ มาไว้ภาคผนวกที่ ๒

๑.๔ เพิ่มเติมบทอภิธานศัพท์ เพื่อสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องต่อคำศัพท์เฉพาะทางวิชาการ เช่น การมีส่วนร่วม (Participation) ทางเลือก (Alternative) ผลกระทบข้ามเขตแดน (Transboundary impact) เป็นต้น

๒. ความเห็นและข้อสังเกตของคณะอนุกรรมการฯ คณะอนุกรรมการฯ ได้ให้ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะต่อ (ร่าง) แนวทาง (Guideline) การประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ ดังนี้

๒.๑ ผู้แทน TDRI (นายอดิศร์ อิศรางกูร ณ อยุธยา) เห็นว่า ในแนวทาง SEA ควรมีการระบุถึงแนวทางการวิเคราะห์ผลกระทบสะสม ซึ่งเป็นจุดเด่นสำคัญของการนำ SEA มาใช้ในการประเมินแผน/แผนงานด้วย ทั้งนี้ ประธานคณะทำงานพัฒนาการจัดทำ SEA และคณะทำงานจัดทำแนวทาง SEA (รองศาสตราจารย์ สุทิน อยู่สุข) ชี้แจงว่า ในกระบวนการประเมินทางเลือกของ SEA เพื่อให้ได้มาซึ่งทางเลือกที่ดีที่สุดนั้น จะมีการพิจารณาผลกระทบทั้งหมดของแผน/แผนงาน ซึ่งรวมถึงผลกระทบสะสมไว้ด้วยแล้ว

๒.๒ ควรปรับปรุงแบบการเขียนเรื่องการวิเคราะห์ต้นทุนและประโยชน์ของโครงการ (Cost-Benefit Analysis: CBA) ในหน้า ๕๔ โดย ๑) ควรนิยาม CBA ตามคำนิยามที่เป็นมาตรฐาน และ ๒) ควรระบุเพิ่มเติมว่า ในการประเมินผลกระทบด้วยเครื่องมือ CBA นั้น สามารถเปรียบเทียบต้นทุนและผลประโยชน์ได้ทั้งที่เป็นรูปของตัวเงินและที่ไม่เป็นตัวเงิน ซึ่งกรณีที่ไม่เป็นตัวเงิน ควรคำนึงถึงวิธีดังต่อไปนี้ (๑) การประเมินมูลค่าด้วยวิธีทางตรง และ (๒) การประเมินมูลค่าด้วยวิธีทางอ้อม หรือปรับให้เหลือแต่หัวข้อ ไม่ต้องมีรายละเอียดของเครื่องมือและเทคนิคแต่ละประเภท

๓. มติที่ประชุม

มอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการปรับปรุง (ร่าง) แนวทาง (Guideline) การประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ ตามข้อเสนอแนะของคณะอนุกรรมการการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ และเวียนให้คณะอนุกรรมการฯ พิจารณาอีกครั้ง

เลิกประชุมเวลา ๑๒.๐๐ น.

(นางสาวสุภัทรา เชิดชูไชย)
นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ (สศช.)
อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการร่วม
ผู้จัดบันทึกรายงาน

(นางชุลีพร บุณยมาลิก)
รักษาการที่ปรึกษานโยบายและแผนงาน (สศช.)
อนุกรรมการและเลขานุการร่วม
ผู้ตรวจบันทึกรายงาน